

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények, reclamációk és előfizetési pénzek küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad helyben A NYÁCSIK SOMA UTÓDA CZÉG.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.
Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések és nyiltéri közlemények jutányos áron vétetnek fel.

Derűre ború.

A szarvasi szabadelvű párt uralma pünkössti királysággá lett. Csütörtökön este, a valóban nagy és küzdelmes mérkőzés után az ellenpárt jelöltjének neve került elő győzelemmel a szavazó urnából.

A legyőzetés alapokául sokféle körülményt emlegetnek.

Mondják, hogy az első gazdák biztosnak hitt zöme hagyta volna cserben meg nem bocsátható közönyösséggel a pártot a küzdelem végperceiben. Némelyek a hatóság lanyha magatartását, a választási elnök erélytelenségig vitt túljóságát okolják, mások a kortesekül szegődött orsz. képviselők presszans fellépését emlegetik, olyanok is vannak, kik Szivák bukását személyi motívumokra viszik vissza.

Mi, kombinációkba nem bocsátkozva csupán a választási mozgalmak alatt szerzett benyomásainkkal számolunk.

Bármi lett légyen is oka a nem

remélt fordulathoz, a függetlenségi párt győzelmének fényét elhomályosítja az utolsó napok szenvedélyessége. Nem is szólunk az országosan elítélt ultramontán papnak, s a másik csongrádi lázítónak disztolen szerepléséről. Magok a függetlenségi párt jobbjai mogbotránkozva látták itteni megjelenését. Mondják, hogy Hegyi plébános hivatlanul ártotta bele magát a nagy színjáték utolsó felvonásának rendezésébe, — mi úgy tudjuk, hogy a párt egyik vezérfőnökének meghívására jött. Ismételjük, nem reflektálunk e híreseknek utcai botránnyaira; amit kerestek, megtalálták: az intelligencia undorral fordult el tőlük, a nép megköpdöste a bujtogató szent (?) egyházi szolgát. De már a papeleki hazafiság mélyen megingatja bennünk az alkotmányos szabadság szent eszméjébe vetett hit erejét. Különös politikai érzék kell ahhoz, hogy megválasztott országgyűlési képviselők közönséges kortesszolgálatokra vállalkozzanak, s az immunitás védpajzsa

alatt terrorizálják alkotmányos joggyakorlatában a békés polgárságot. Elszomorító látvány az, hogy megválasztott képviselő kortesposztján már-már utcái verekedést provokál a másik pártból „kollegáival.” Ilyen képekben volt alkalmunk gyönyörködni a választás reggelén.

E tablók rendezői azt tartják: „A cél szentesíti az eszközt!” Mi nem követjük őket ez elvi magaslatra.

Elteltekintve ezen választási küzdelembe semmiképen nem illő képtől a legyőzött párt számára nagy tanúságot hoztak a lezajlott mozgalmas napok. S ez az, hogy: ne kicsinyeljük az ellenpárt akcióját, s a diadal mámore sohasse tegyen bennünket elbizakodottakká, mert — anélkül, hogy rekriminációkba bocsátkoznánk, — kimondjuk, hogy a szabadelvű párt mostani bukását egyenesen ez segítette elő. Most teljesedett be a januárigyőzelem egyik ünnepi szónokának baljóslata: *akkor lettünk gyengék, mikor legerősebbeknek hittük magunkat.*

TÁRCSA.

Élvő fiacskánk mellett

Izta: Biri Gyula.

Egy-egy sugár a messze múltból . . .
S im' újra ifjan ott vagytok.
Emlékezel? . . . Mosolyg a tájék
S az őszi napfény úgy ragyog!
Egy régi kép, egy hangulat csak,
Amely egy perczre megjelent . . .
S újjongva büszkén felkiáltok:
Mily szép az élet, Istenem!

Oh, szép az élet! S még is egykor
Nekünk már többé nem virul . . .
Amíg lehet, csak szívjuk egyre
Az illatot virágirul.
Mi lesz velünk az új világban?
Mi lesz a sorsunk idelelni?
Ki fogja tudni, hogy szerettünk
Ily tiszta lánggal, ily híven? . . .

Te sem tudod majd, kis fiacskám,
Ki oly nyugodtan alszol itt;
Ne is gondoldj rá, nem kívánom,
Ha téged más érzés hevit.

Nem el ily önző vágy szivemben,
Csak boldognak tudhassalak!
Örülj te csak a szép jelennek
És hagyd a messze múltakat.

De mégis egykor . . . hogy ha ott jársz
Az ismerős nyárfák alatt,
S találgatod, hogy mit szavalgat
Az ábrándos kicsiny patak;
Kakukfű és vadrózsa-illat
Enyelgön játszik ott veled;
Mig, űtelve tiszta érzélemmel,
Szíved gyönyörtől megremeg:

Figyelj, ha halkán száll a szellő
S kóbor madárka zeng a fán:
Mit egykor ottan elcsevegtünk,
Elmondja neked a magány.
Amerre lépsz, körülted egyre
Minden csak szivünkről mesél:

Egy perczre érezd át szerelmünk',
Mely akkor is . . . örökre él!

Fergeteg József.

— A „Szarvas és Vidéke” eredeti tárczája. —

Szokott alázatossággal állit be hozzáam a minap az én Fergeteg szomszédom.
Szomorú volt, mint máskor és pityókos, mint réndesen.

— Jó napot kívánok kigyelmednek!
— Adjon Isten magának is! Mi jót hozott szomszéd?

— Semmi jót uram. Bajban vagyok.

— Hogy-hogy?

— Biz' az úgy esett — tudja kigyelmed — hogy a minap Gyulán voltam a Nyafka zsidó-féle tólvajpörben tanúzni. Aztán ott várok, csak ott várok a törvényszék folyosójában s a hosszú várakozásban biz' én megéheztem. Hozzá láttam a kenyerezéshez; nos azután meg előhúztam a strimfliszárat, meg a pipát s rá akartam gyujtani. Tudja kigyelmed — szó köztünk maradjon — egy kevés jóféle kondorosi szűz dohány volt a strimfliszárban. Már épen

Képviselőválasztási mozgalmak!

A hét eseményei.

Érkezés és fogadtatás.

Két hatalmas színjáték tere volt városunk ez esztendőben. A szereplők, a mozgató eszmék ugyanazok maradtak, csak az egyén változott, a ki körül csoportosultunk, csak a név, melyet akkor és most zászlóinkra felirtunk. — Az ifju nagy reményeivel, biztató mosolyával s kedves modorával diadalhoz vezetett bennünket, s az élte delén álló férfi, kiben az emberi erő és szellem hatalmas alakban fejlődött ki, kinek ajkáról édes mézként fakadtak az igazság igéi, az a férfi, ki a nagyok közt is kitűnt s az erdő büszke cedrusfajaként a sujtó villám csapását is sértetlenül kiállotta: nem méltó-e arra, hogy a győzelem babérkoszorújával távozzék városunkból? Az az ifju elvezetett bennünket az ígért földjének határaihoz, ez a férfi fogja átlépni e határokat s csodakürtje varázsával le fogja rombolni azokat a falakat, melyek előítélet, elfogultság, önzés, pártérdek, maradiság s tudom is én, micsoda alakban utját zárták fejlődésünknek.

Ilyen reményekkel s vágyakkal nézünk eléje dr. Szivák Imre orsz. képviselőjelölt megválasztásának.

Osoda-e tehát, hogy városunk kicsinye-nagyja (már a ki) örömmel hallotta, hogy jelöltünk f. hó 27-én el fog jönni hozzánk, hogy megtartsa programbeszédét. El is jött.

27-én d. e. a 10 órai vonattal egy 16 párttagból álló küldöttség ment Mezőtúr-ra, hol a küldöttség vezetője, Movavcsik Géza, főgymn. tanár néhány meleg szóval üdvözölte képviselőjelöltünket s őt ide kísérő barátait, Szarvas város határain túl kifejezést adván annak; hogy a biztos győzelem reményével jöttek elébe s kísérik őt városunkba. — A jelölt rövid beszéddel köszönte

meg a küldöttség biztató szavait s felült a készen álló szárnyvonatra. Városunk az alatt a fogadtatás előkészületeit tette meg s délutáni 1 órakor a Beliczey-út megtelt a kíváncsiak ezreivel, a vasúthoz robogó fogatok, s a lelkesedéstől kipirult lovasok büszke örömmel siettek az állomáshoz. 3/4 2-kor ért be a vonat. A perronon a szabad-elyű párt vezetési fogadták a jelöltet. Az állomás kijáratánál Dr. Salacz Oszkár üdvözölte az ünnepeletet s a kíséretében levő képviselőket.

Ünnepi bevonulás.

A jelölt rövid válasza után megindult a menet. Elöl vagy más'elszáz főre menő lovasbandérium tüzes lovakon, árvalány hajjal diszitett kalapokkal, azután ment a zenekar, s játszotta a lelkesítő indulókat, utána a kortesek vitték a nagy selyemzászlót, mely nemzeti színű szalagokkal s koszorúval volt diszítve. — Az első kocsin ült a képviselőjelölt Salacz Ferencz pártelnökkel, az utánok jövő kocson jöttek Mikszáth Kálmán, Bobula János, Kubinyi György, Matuska Péter, Mohay Sándor, gr. Pongrácz, Beöthy Algernon országgyűlési képviselők, a szabadelyű párt központjának kiküldöttei. Utánok a csongrádi szabad-elyű párt küldöttei, kik elvesztett képviselőjük iránti ragaszkodásuk és szeretetük jeléül ide is eljöttek, hogy bebizonyítsák, miszerint dr. Szivák Imrét Csongrádon nem a nép elvesztett bizalma, de a személyes ellenszenv, a gyűlöletes izgatás, a fanatizált tömeg erőszakoskodása buktatta meg. Azután jöttek 80—90 kocsin, a szarvasi választók. A fő-utca 2 oldalát ellepték a nép ezrei, a férfiak lelkesült éljennel, a nők kendők lobogtatásával üdvözölték a szeretett jelöltet. Az egész utca a vasúttól a hidig annyira el volt lepve, hogy a néptömeg alig tudott mozogni. — Gyönyörű látvány, valóságos diadalmenet volt ez a bevonulás, s méltán ébreszthette így a jelöltben, mint kíséretében a győzelem reményét.

A programbeszéd.

A programbeszéd meghallgatására roppant tömeg gyűlt egybe a piacz-téren. Ember ember hátán tolongott, midőn a képviselőjelölt képviselőtársai és a Bolza grófok kíséretében a gyűlés színhelyére érkezett. A fel-feltörő éljenzés csillapultával Salacz Ferencz pártelnök nyitotta meg a gyűlést felkérve a megjelent választó közönséget, hogy hallgassa meg gróf Pongrácznak, mint a szabadelyű párt megbízottjának ajánló és dr. Szivák Imrének programbeszédjét. Gr. Pongrácz utalván arra, hogy ő lett megbízva azzal, miszerint a szabadelyű párt egyik legkitünőbb tagját, dr. Szivák Imrét, a szarvasi választók jóakarátába ajánlja felemlíti, hogy ő nem első esetben találkozik a szarvasiakkal. 1866-ban együtt szolgált a 68-ik ezredben s együtt harczolt a szarvasiak fiaival azokban a nevezetes ütközetekben, melyek hazánk sorsára oly jelentékeny befolyással voltak.

Utána dr. Szivák Imre mondotta el politikai hitvallását. A folyton megújuló éljenzések által megszakított, másfélóráig tartott beszéd lelkesítő hatást keltett. A szónok hatalmas hangja betöltte az egész teret s a gyönyörű beszéd mindvégig lekötve tartá a hallgatók figyelmét. A szabadelyű párt politikáját ecsetelvén, rámutatott mindazon vívmányokra, eredményekre, amelyeket a haza lakói a szabadelyű párt kebeléből alakult kormány által elértek. S beszédének különösen ama részénél tört ki a tetszészaj, midőn óva inté a népet, hogy az ellenzék nagyhangu, üres frázisainak hitelt ne adjon, mert ha vannak bajok — ugymond — és vannak olyanok, amelyek orvoslást igényelnek, azokat agyonbeszéléssel, obstrukcióval nem, de azzal a komoly munkával, amely a jelenlegi kormány elve, lehet csak meggyógyítani s ez a kormány allitá helyre a pénzügyi egyensúlyt, ez a kormány léteztette a közlekedés, a közgazdaság s a tanügy terén örök időkre szóló reformokat. Szép szavakkal ecsetelte azt, mennyire volt elkerül-

felgyűrőm a strimflit, a hogy szokás s kezdem tömködni a pipámat, mikor kikiált egy kopasz fejű úr, hogy:

— Nyafka Ábris, Finta János, Ferge-teg József, Olesó Áron!

... Persze, hogy az ilyen magam szőrü-bőrü ember, a ki nem szokott törvénykezni, azt se tudja, hanyadán van, mikor a nevét hallja emlegetni. Nosza én is elhajtok pipát, dohányt s nyomulok befelé a törvényre. Ott aztán kihallgattak szépen. El kellett mondanom, hogy . . .

De hát Ferge-teg szomszéd annyira belemerült a Nyafka zsidó, meg a saját bajának magyarázásába, hogy azzal nem igen méltó a nyájas olvasót traktálni. Már csak azért is jónak láttam őt félbeszakítani.

— Hát szomszédnak hogy esett baja?

— Igaz is a! Hát a strimfliszarát vagy hogy is mondjam: a kondorosi dohányt biz én ott kint hagytam ijedtemben, mikor beszölitott az a kopasz úr s biz azt felvette egy bakterforma ember és behozta a törvényre.

— Hát aztán mi történt? — sürgetem a szomszédot.

— Az a pokolra való tömiöcztartó —

vagy mi a kő — megkérdezte tőlünk hangosan, hogy ki hagyta odakint a dohányát. Igaz, hogy volt annyi kurázsi mindnyájunkban, hogy egyik se vállalta; de az is szent igaz, hogy az a kopasz úr olyan erősen nézett rám, hogy mai napig sem hiszem, ha nem találta-e ki, hogy az enyém volt a dohány. Alig vártam, hogy szabadulhassak. Ugy eljöttem én Gyuláról, mint Lót Zsodomából: hátra se néztem. Még a tanulásért se kértem semmit; de hát bánná a nyila, csak olyan gyanúsán ne néztek volna rám azért a kis szűz dohányért . . .

Vendégem egészen belevörösödött elbeszélésébe. Már vigasztalni akartam, mikor néhány kétes czélú köhintés után ismét megszólalt:

— Nem lennék háládatlan, uram, ha megtenne nekem egy szivességet.

— Ki vele, Ferge-teg szomszéd!

— Adjon kigyelmed nekem egy pár sor írást, hogy az a strimfliszar — — nem az enyém volt.

Nem állhattam meg, hogy ne nevessek. Ő pedig félig szégyenkezve, félig indignálódva folytatta:

— Hisz az igaz, hogy hamis bizonyít-

ványt kérek az úrtól; de hát nem akarom én azt a törvényre vinni.

— No még csak az kellene!

— Csak betenném a ládafiába, s ha jönni talál a fináncz, mert biztos vagyok benne, hogy ide küldik, előmutatom neki.

— Hát aztán mit írának, hogy kié volt a strimfliszar? — kértem mosolyogva.

— Én ugy gondoltam — szölt örömmel — legjobb lenne, ha azt bizonyitanók, hogy az Olesó Áron komáé volt. Ő — Isten nyugtassa — az óta ugy is meghalt influen-ziába, vagy mi a törökcsudának hívják azt az új nyavalyát.

Azt hiszem szerkesztő ur so tett volna mást az én helyemben: megirtam a bizonyítványt a Ferge-teg szomszéd nagy lelki megnyugtatóására. Azt azonban a felkéré kötöttem, hogy senkinek a világon ne mutassa, mert baj lenne belőle. A fináncznak azonban előadhatja, ha kéri . . .

Ferge-teg szomszéd azóta mindig várja a finánczot — és trafikot pipál.

Ennek a históriának pedig a fele se tréfa.

Imrey Farkas.

hetlen szükség a 67-es kiegyezésre. Majd a közigazgatási reformról s a nemzeti kultúra emeléséről beszélve, rátért a helyi érdekű dolgokra, alapossgal és bő tájékozottsággal tártta fel mindama bajokat, amelyek e város és határán sürgős orvoslást igényelnek. A szarvas-mezőhegyesi vasút, az ártér, a vasuti összeköttetés helyesbitése, a protestáns és egyes vallásfelekezetek által fenntartott iskolák államilag leendő segélyezése stb. Percekig tartó éljenzés s taps hangzott fel a szónok ama szavai után, melyekkel az ellenpárt rágalmait ütötte agyon. Az az önrzet, mellyel a hazugságot visszautasította, a gyanúsításokat lehetetlenre tette, a legszebben nyilvánult ama szavakban: „Ha az én jellememhez, — úgy mond, akár politikai, akár magánéletemet tekintve, csak annyi szenny is ragadt volna, a mennyi por egy ünnepi bevonulás alatt egy zászlóra rátapad: akkor bizonyára nem 17 esztendeig, de 17 napig sem maradhattam volna azon a pályán, melyen mind eddig becsülettel elismeréssel találkoztam“. Majd a párt jóakarátát újból is kikérve befejezte beszédét, mire kitört a szünni nem akaró taps, meg éljen-vihar, hogy Salacz pártelnök alig volt képes a gyűlést bezárni, hogy az 5 órakor szintén itt gyülekezni akaró ellenpárt helyet nyerjen.

A függetlenségi párt bevonulása és vacsorája.

Haviár érdekében a központ kiküldte *Endrey Gyula* h. m. vásárhelyi, *Veress József* orosházi és dr. *Barabás Béla* gyomai képviselőket; a köztük út közben csatlakoztak *Fábry Károly*, a csabai, *Kollár* ügyvéd, a mezőberényi függetlenségi párt elnökei és *Kálmán Farkas*, gyomai ref. lelkész. Fogadtatásuk, valamint a bevonulás is nagyon lelkes volt. Kevés volt a zászló, kevés a díszes fogat, szóval a pompa, — hanem annál több az egyszerű paraszt kocsi és az ember, meg a lelkesedés. A menet végigment a Beliczey utcán, majd befordult a templom utcán s így ment a piacra hol a szónoklatokban bőséges része volt a hallgatóság. Először a képviselőjelölt lépett az emelvényre s hivatkozva multkor elmondott programja és ismért voltára, csak röviden szólott; a központ küldötteit a hallgatóság szives figyelmébe ajánlván. Utána *Endrey Gyula*, majd *Veress József*, végre dr. *Barabás Béla* szónokoltak, mindnyájan nagy hatással. Barabásról köztudomású, hogy egyike az ország első népszónokainak: nem is hagyia cserben soha — nagy hírét. Varázs-hatású szónok, nem hiába nevezték el II. Kossuthnak. Jellemző egy tót atyafinak beszéde után nyilvánított azon kijelentése, hogy kész volna Barabásért meghalni. Szóltak még *Fábry*, a csabaiak üzenetét hozva és *Kollár* a berényiek nevében. Ünnepi lelkes hangulattal lódult azután a hallgatóság a „Sas“ fogadóba, a pártvacsorához. „Halljuk Barabást!“ ez volt a bankett mottója is. Beszélt is 3 ízben. Beszélt újból *Endrey*, *Veress*, a jelölt, a függetlenségi párt volt elnöke, *Benka* s jelenlegi elnöke dr. *Szlovák*. Annyi volt a lelkes beszéd, hogy alig lehet számon venni, beszéltek *Kálmán Farkas*, dr. *Kerényi* téri ügyvéd; igen szivesen hallgatták a kis Neu pesti jogászt, aki haza rándult ez alkalomra, hogy egy lelkes beszéddel szerel-

met valljon a függetlenségi eszméknek. Lelkes volt az egész ünnepély s ha ez volna a választás fokmérője, alig lehetne kétség annak eredménye felől.

Az utolsó lövegek.

A függetlenségi párt választás elő-napján jónak látta oly erők (?) harcbevételét is, melyek míg egy részről a párt ügyét egy hajszálnyival se vitték előre, más részt jelentékenyen aláülyesztették a küzdelem méltóságát. Előhürölték Hegyi Antalt, a mult választások alatt olcsó dicsőség árán nevezetessé vált csongrádi plébánost, és Sima Ferenczet, az izgága szentesi lapszerkesztőt. A Barabás, Benka Gyula, Veres József, Endreyhez hasonló, ellenkező meggyőződésökben is tiszteletreméltó alakok után e tehetetlen nagyságok fékvesztett fürmedvényeit hallva önként az a sejtélem ébredt bennünk, hogy az erőtlenségnek s a kétségbeesésnek végtelen nagy fokú érzete kellett ahhoz, hogy a komoly politikai küzdelembe belevigyenek ilyen országosan kétes hírű uraságokat. Hegyi Antal és Sima Ferencz, legalább a mi impresszióink után — nem állanak komolyan számbavehető politikai meggyőződés alapján, ők Szarvasra nem elveket, hanem Szivák Imre ellen táplált engesztelhetlen gyűlölséget hoztak kebleikben. Nem rajtuk mult, hogy elszórt üszkeik tüzet nem foghattak, de annak már egyenesen ők az okai, hogy a személyeskedések tajtékzó habja — melyeket szerdán délután a Sas-vendéglő udvarán ontottak, épen édes önmagukat temette posvány alá. Még az elemek is tiltakozva demonstráltak az ellen, hogy e csongrádmegyei specialitások mérgező hatása erősebb nyomokat hagyjon. A szitkolódó álnok szavakat kavargó szél kapta el, s ragadta messze hatás nélkül.

A bankett.

7 órakor néposodni kezdtek a polgári olvasó kör helyiségei. A pillotákból összeállított barakk — szerű faalkotmány ezuttal mintegy 600 látogatót fogadott be s a ki fél nyolczkor érkezett, az már csak elvértve a belső helyiségekben lett helyet. A ki a választás izgalmaiban valaha részt vett, a ki ismeri a politikai lelkesedést, a győzelmi diadal utáni vágyat, annak egy percig sem lehetett tovább kételye az iránt, hogy városunk színejavának illetően ragaszkodása a jelölthöz egy cseppet sem csökkentette a kultuszt dicső, sajna, gyászos véget ért elődje által képviselt hazafias eszmék iránt és diadalra fogja juttatni a már első megjelenése által megszeretett képviselőnk mandátumát.

Mintegy 8 órakor jelent meg a jelölt a vele érkezett vendégek társaságában a banketten s a társaság riadó éljenzések között foglalt helyet az emelvényes asztalnál. Csahhamar megindult a hazafias dikciók, a szebbnél szebb szónoklatoknak egész özöne. Legelőször is Salacz Ferencz pártelnök éltette a szabadelvű eszmék bajnokát, a mély tudomány és vasakaratu férfit, dr. Szivák Imre képviselőjelöltet; majd felolvasta a jelölt társaságában Budapestről érkezett képviselők neveit, azokat éltette, a midőn is minden egyes név felolvasása után hatalmas éljenzésben tört ki a közönség:

Ekkor felemelkedett a „csongrádi bíró úram“ hófehér feje s tiszteletet gerjesztő egyszerű parasztember alakja s a mit ez az öreg beszélt, az a közvetlenség hangján, egyszerű de szivszugalta szavakkal volt mondva. Térészüke miatt lehetetlen reflectálnunk szószerint a sok szép beszédre (bár valamennyi megérdemelné) s így azon helyzetben vagyunk, hogy csak azoknak lényegesebb, nuancáit reprodukálhatjuk. Érdekes volt az egyszerű csongrádi öreg ember, midőn elegikus hangon kesergésbe csapott át, mert — úgymond — nálunk nem a jelölt bukott, de buktunk mink. Beszédét azzal fejezte be, hogy nem sajnálva toldásul egy ezres bankót, ha ezt a nagyon derék „Szivák nagyságát“ az ő Hock Jánosukkal el lehetne cserélni. A ragaszkodás illetően nyilvánulása, a bizalomnak eme fényes záloga mély benyomást tett a közönségre s utóbbi a jószívű öreget sűrű tappsal tüntette ki.

Most következett a legérdekesebb mozzanat, a midőn is a képviselőjelölt emelkedett fel. A délután folyamán elmondott programbeszédje után a közönség már alig győzte kívánni, hogy a hatalmas szónok beszédjében ismét gyönyörködhessek. Elegáns fellépése lépten nyomon elárulta előkelőségét s az ezzel párosuló kiapadhatatlan szókincse mélyen gondolkodó fejre valló megragadó beszéde a közönséget zajos tetszésnyilvánításokra ragadta s a vonzalom választóiban szeretetté fokozódott.

Beszédje folyamán rámutatott a mult nyáron lezajlott munkaszavargásokra, azzal mintegy jelezvén, hogy a szarvasi mandátum elvállalása ezen szocialistikus áramlat veszélyeivel szemben komoly feladat. Ő — úgymond — nem az üres ígéretek, de a tett embere s eddigi közpályán kifejtett tevékenységével, becsületes munkájával érte el azt, hogy a központi szabadelvű párt is őt jelölje ki Szarvas város képviselőjévé. Mélyen átértzett igaz hazafiságának, a közért tartozó kötelességérzetnek tudandó be, hogy midőn vármegyénk kormánybiztos - főispánja a küldöttséggel nála Pesten járt és a multban lezajlott zavargásokra ráutalva a mandátum elfogadására felkérte, erre vállalkozott. Majd az iparosok és kereskedők érdekeit érinté s beszédjét többször ismétlődő taps és éljenzés szakította félbe a midőn mintegy új Anteusként leszállva a földre csak azért, hogy ismét annál nagyobb magasba emelkedjék, a közérdekeket kimeríthetlen ékesszólásának csodás varázsával fejtegette és a közönség szeretetteljes csodálatát rohammal magához hódította.

Időközben több sürgöny érkezett nevezetesen Podmaniczky Frigyes báró, mint a szabadelvű párt elnökétől, Berzeviczy Albert dr. államtitkártól stb. melyeket Salacz Oszkár alelnök olvasott fel.

A szónokok során Bobula János képviselő következett, ki beszéde folyamán sok elmésséggel és szellemes apercuokkal a városunkban észlelt társadalmi osztályok egyetértésére terjeszkedett ki, a hol ugyanis a rang a móddal egy példásan szövetkezik, miben a legszebb demokratikus elv nyilvánul, s éltette városunk demokratikus arisztokraciáját és arisztokratikus demokraciáját.

A közönségben növekedett a hazafias lelkesedés tüze, s az emelkedett hangulat közepett általános lett a kívánság, hogy

Mikszáthothallja. Már eközben a városi hölgyközönségből többeknek a csipkekendője is feltűnt a szemláthatár keretei szélén, kik tudvalevőleg mint lelkes honleányok, a politika izgalmában oly élénk részt szoktak venni. Mikszáth örömet engedett a közönségnek s mondott — bár kissé fátyolozott hangon, a mi legutóbbi meghüléséből származott hurutjának tulajdonítandó — egy rövid beszédet. A hatalom volt — úgy mond — mindig, mely a nemzet felvirágoztatásának, jólétének a zálogát magával hordta, és éppen mert a hatalom biztosítja egy nemzet boldogulását, annak hódolni kell.

Miután dr. Szivák az udvarias képviselőjelölt a hölgyeket észrevette, a kimeríthetetlen lánglelkű szónok ismét felülkerekedett benne s éltette a nemes honleányokat Szarvas város hölgyeit.

Beszédet mondtak még Mohai, Matuska Péter és Kubinyi György képviselők; utóbbi, minthogy a közönség kuriózumkép úgy akarta, néhány szót tót nyelven is beszélt, ekképen kezdvén: „Odpusztye panovia moji, kegy zsiadoszt vasa, bugyem vám szlovenszky hovority.“

Gróf Pongrácz megindult hangon emlékezett meg a multakról, vissza-visszapillantott katonai pályáján szerzett tapasztalataira, hogy Szarvas fiai, kiknek a dicsősős összejátszása folytán többször állomáson volt parancsnoka, mint hadfiak is csak dicsőséget hoztak Szarvas városára.

Szirmai L. Árpád, ki már megelőzőleg is egy remek beszédet mondott volt, az ő szokott, szellemes és finom nuancirozásban gazdag beszédében éltette gróf Pongráczot, a magyar generálist.

Az ünnepély éjféli után ért véget, mikor jeles vendégeink különvonaton utaztak vissza a fővárosba.

TANÜGY.

Magyarország új térképe.

Dr. Lengyel Sándor úr a rom. kath. fiiskola tanszereit egy értékes s diszes tárggyal gyarapította: megajándékozta a „Magyar korona országainak iskolai fali-térkép“-vel, melyet a közoktatásügyi miniszter megbízásából Kogutovics Manó tervezett s rajzolt, az eredeti adatokkal összehasonlított Lóczy Lajos egyet. tanár; kiadja a Hölzel és Társa magyar földrajzi intézete Budapesten.

E térkép megjelenése a tanügyi életben igen fontos esemény s általa régi kívánságunk teljesedésbe. Mindeddig ugyanis a Gönczy és Berghaus-fele „Magyar korona országainak faliabrosza“ volt iskoláinkban egyedüli használatban, mint olyan, melynél jobb nem volt. E térkép külföldön. Góthában Justus és Perthesnél készült, s még a legújabb kiadásában is elévült adatokra támaszkodva, egyes földalakulási viszonyokat nem híven tüntet fel, s így a földrajztanítás módszerének mai fokozottabb igényeinek nem tesz eleget. Ezen s még több hiányai miatt az elégedetlenség mind nagyobb s nagyobb körre terjedt. Nemcsak egyes szakfőfiak, hanem szaktestületek is, mint pl. az országos tanszermúzeum bíráló bizottsága, sőt maga az orsz. közoktatási tanács is indokolt

felterjesztések alapján kérték a közoktatásügyi minisztert, hogy a földrajz sikeresebb taníthatása céljából egy jobb segédeszközről: Magyarország olyan iskolai fali-térképéről gondoskodjék, mely az újabb kutatások és pontosabb felvételek alapján az iskolai térképraajzolás és a módszeres földrajztanítás követelményeinek megfelelően.

Csáky Albin gróf, vallás és közoktatásügyi miniszter ezen kívánalmakat figyelmére méltatta, megbizta Hölzel és Társa magyar földrajzi intézetét Magyarország új iskolai fali térképének elkészítésével. Ezen intézet térképraajzója: Kogutovics Manó másfél évi kitartó és fáradságos munka után Lóczy Lajos egyetemi tanár folytonos ellenőrzése mellett e térképpel a mult év nyarán elkészült s azt a közoktatási tanács elé terjeszté megbirálás végett. A közoktatási tanács a térképet elfogadásra ajánlá, mindazonáltal a ministerium jónak látta e térképet még egy szakfőfiakból álló bizottság elbírálása alá bocsájtani, mely bizottság — dacára annak, hogy a térkép már készen volt — jelentékeny változásokat eszközölt, s ez a Hölzel és Társa magyar földrajzi intézetének jelentékeny munkájába és költségébe került, mi által az intézet — dícséretére legyen mondva — a magyar tanügynek jelentékeny áldozatot hozott.

Igen szép kivitelű és a tanításnál igen jól felhasználható a „Budapest és környéke“-t feltűntető kis térkép, mely a nagy abrosz 8-szoros mértékében készült. — E térkép iskolai cartographiánk terén jelentékeny haladást jelez. Itthon készült és — a mi fő — jól készült.

Lichtenwerther Antal.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk mult számával befejezte a III. évfolyam I. negyedét.

A közönség érdekében eddig kifejtett törekvésünk jelöli meg az irányt, melyen küzdeni fogunk a jövőben is tántoríthatatlanul. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagy közönség további szives jóindulatába.

Szerkesztőség.

Tisztelettel kérjük lapunk t. pártolót az előfizetés mielőbbi megújítására. Azokat is, kik a lap árával több évnegyedre hátralékban vannak, felszólítjuk, sziveskedjenek csekély fizetési kötelezettségüknek eleget tenni, miután lapunk kiállítása tetemes költséget igényel, melyet csak a közönség eddigi, s a jövőben is biztosan remélt pártolása mellett bírhatunk meg.

Előfizetési feltételek:

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 25 kr.

Kiadóhivatal.

MI UJSÁG?

— **Képviselőválasztás.** A szarvasi választókerület országgyűlési képviselőjévé a mult hó 31-én tartott pótválasztáson Havadr

Dani, a függetlenségi párt jelöltje választott meg 43 szavazattal dr. Szivák Imre ellen.

— **A sorozás.** f. hó 4-én veszi kezdetét városunkban, és pedig a következő sorrendben: ápr. 4-én 1-ső koroszt. 1-től 250-ig; ápr. 5. 1-ső koroszt. 251-től 412-ig. II-ik koroszt. 1-től 72-ig. ápr. 6. II-dik koroszt. 73-tól végig. ápr. 7-én III-dik koroszt. egészen. ápr. 8-án az idegenek.

— **Majális.** A főgymnasiumi ifjuság körében már megindult a mozgalom tavaszi ünnepély megtartása iránt. Jövő hó elején fogják megtartani szokásos majálisokat, mely, mint már oly sok éven át, az idén is bizonyára kedélyes találkozója lesz a helyb. és vidéki intelligenciának.

— **A felebaráti szeretet nevében!** Gyűjtésünk az árvamegyei inségesek javára. (Legújabb kimutatás.) A polgári leányiskola gyűjtése 3 frt 34 kr. Ehhez járultak: Sárosy Gizella 30 kr, Benka Ilona 20 kr, Kurtz Nelli 30 kr, Ponyitzky Gizella 20 kr, Józsa Jolán 24 kr, Tirpák Paula 20 kr, Kovács Lenke 50 kr, Terrai Etel 20 kr, Réthy Erzsike és Mariska 20 kr. Opauszky Anna 10. kr. Teiber Margit 20 kr. Szlovák Olga 20 kr. Eszes Ilonka 40 kr. Ez összeget hozzászámítva a mult számunkban kimutatott 102 frt 35 kr-hoz, eddigi összes gyűjtésünk kitesz **105 frt 69 krt.**

— **Husvétii szünidő.** A helybeli ág. ev. főgymnasiumban a husvétii szünidő kezdődik jövő vasárnap, azaz április 10., s tart bezárolag április. 20-ig.

— **Püspöki látogatás.** A nagyváradi egyházmegye püspöke M. S. Schlauch Lőrincz jövő hó első felében bérnáló körutat tesz megyénkben, mely alkalommal a szarvasi és békés-szentandrási egyházakat is meg fogja látogatni. Jelentékeny és nagy fontosságú esemény ez a gyülekezetek életében Szarvas már 10 év óta nem részesült a püspöki látogatás megtiszteltetésében.

— **Méhészeti előadás.** J. Nagy Zsigmond, kerületünk méhészeti vándor tanára, arról értesíté a tanítóképzőintézet igazgatóját, hogy e hét végén Szarvasra érkezik, s szombaton, ápr. 9. d. e. elméleti, d. u. pedig gyakorlati szakelőadást fog tartani a képzőintézet növendékei előtt, mely előadásokra az érdeklődők is szivesen láthatnak.

— **Regaleügy.** Oláh György megyei tiszti főügyész értesítette Szarvas város közönségét, hogy a regale közbirtokosság elleni pert már befejezte s ítélethozatal végett beterjesztette a gyulai kir. törvényszékhez.

— **Szinészet.** Gerőffi Andor szintársulata ma, vasárnap kezdi meg előadásait nyári szinkörünkben. Szinre kerül „Éjjel az erdőn, Benickiné — Rákossy Jenő színműve.

— **Jegyzőválasztás.** Endrődön lekötés folytán megüresedett első jegyzői állás választás útján közelebb töltetett be. A választáson Rohoska Mihály főszolgabíró elnökölt és a 12 pályázó közül egy szótöbbséggel Viskovics Ignác (ominozus név!) dobozi másodjegyző választott meg. — A választást a megye aligha fogja jóváhagyni, mert a hétfőn tartott megyei közigazgatási bizottsági ülésen Reiszig Ede főispán utasította a megye alispánját, hogy sürgöny ut-

ján a jegyzőválasztási aktust halasztassa el, azért, mert Endrőd község előjárása az első jegyző fizetését, mely eddig 64 kassztrális hold föld és 400 frt évi fizetés élvezetével volt egybekötve, ezer forintban alapította meg. A főispán ő méltósága ezt már azért sem tartja jóváhagyhatónak, mert a csekélyebb fizetés a jobb tehetségeket a pályázattól visszariasztja. — A sürgöny azonban későn, csak a választás után érkezett meg.

— A krumplicukor, mint reklám.

— Amerikában, a reklámok hazájában is, megmosolyognak egyik helybeli fiatal kereskedőnket csábító reklámjéért, melylyel az irkákön tulád. Az illető boltban egy tábla krumplicukor van, melybe mindazok, kik ott vesznek irkát beleharaphatnak. A nebuló természetesen minél nagyobb iparkodik harapni, s így könnyen megtörténhetik, hogy ezen törekvését foga árán fogja kivívni. De meg e nem közönséges reklám szájbjok terjesztője is lehet. Ajánljuk az illetőnek, szüntesse meg ezen izléstelen dolgot, de tartson helyette jó papírt s irkát, mert ez a legjobb reklám. (Beküldetett.)

Selyem hamisítvány. Egessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű-szallónás-lesz és könnyen törlik) lassan tovább ég (minthogy rostszála a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára, soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva, postabér- és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre, való akár egész végokban levő selyem szöveteiből.

Közgazdaság.

Kertészeti levelek.

III. A szőlő-metszés.

Annyit minden bevezetés nélkül jelezhetek, hogy a vidékünkön divatozó metszési mód a helyes és czélszerű metszés mögött nagyon hátra marad. Idegen földről ide kerülve, nagyon feltűnő is volt nekem, mikor láttam, hogyan járnak el itt a metszéssel. Bármelyik szőlőbe tekintettem a vidéken, minden tőke úgy nézett ki, mint a tövises dísznö; a két éves metszés rövidre hagyott csapjai ott ültek az idei, vagy is jobban mondva, a tavalyi metszés csapjaival együtt a tőkén, oly sűrűn, hogy a ki hozzá nincs szokva, mosolyogva kiált fel: hogy hát mindezeket, édes felebarátom, mi okból cselekedtetd?

Mi ott, Bereg megyében másként kezeltük, metszettük szőlőinket. Most mikor az ipar oly alkalma s eszközöket szolgáltat a dolgozó ember kezébe, lehetetlenség íő

és czélszerűen nem dolgoznia, — ha akarja. Itt is kaphatók már minden vaskereskedésben hegyes, csukafejű metsző ollók, melyek segítségével oly tisztára metszhetem a tőkét, a milyre akarom.

Az idej metszést különösen azon a vidéken, a hol a szőlőt jég verte, rövidre kell hagyni, még pedig a következőképen: A tőkén levő vesszőkből kiválasztok két olyan erőteljes szál vesszőt, mely egymással csaknem átellenben áll; a kettő közül az erősebbet a tőkén felül két szemet számítva csapnak hagyom, a másik vesszőt pedig, a tőke felett csak egy szemet számítva rövidebb csapnak vágom, a többi vesszőt pedig az avar-csapokkal együtt amennyire csak lehet, a tőkéig simára metszem. A tőkén tehát nem marad több csap kettőnél, ezek közül a hosszabbik a fő termő csap, noha a másik csap is hoz termést, sőt még az agyból is várhatok fürtöt, mégis a hosszabb csap adhatja a jobb termést.

Jövő tavasszal azt a csapot, mely most két szemre van hagyva, egészen a tőkén töben levágom; fő termő csapnak a múlt évi rövidebb csapot hagyom oly formán, hogy a hol tavaly kijött a vessző a csapból, onnan számítok két szemet. A tőkén az így meghagyott csap mellett három-négy újnyi távolságra két felől egy-egy csapot hagyok, de csak egy szemre vágva, — ezek egyike a harmadik évben, a másik a negyedik évben lesz fő termő csap, így a tőke termése nem egy oldalra van szorítva, hanem körülmegy az egész tőkén, mely művelési mód által elejét vesszük annak, hogy a tőke egyrésze elszáradjon, csak fele legyen ép és termőképese. Az ilyen metszés mellett sok ideig használhatjuk a tőkét, nem vész ki oly hamar.

A sok csap hagyása mellett még az is szemembe tűnt, hogy legtöbben a venyigét sem úgy vágják le, a mint kellene. Egyszerű keresztmetszést tesznek a vesszőn, melyet a kasza vág a buza száron, mely által a tőke szenved legtöbbet, no meg az ember is, a mennyiben kárt tesz magának, mert a meginduló nedv legnagyobb része az agyra folyván le, az agyon levő rejtett szemeket alig egy kettő kivételével megöli. — de megvakítja a lefolyó nedv a csapon levő szemet is. Hogy az ilyen kárt elkerüljük,

úgy kell metszeni a vesszőt, hogy a metszés részatos vágás legyen, — még pedig a vessző azon részén melyen szem nincs, hogy a lefolyó nedv ne a szemre, hanem a szem mellett folyjék le. Ha a szőlővel így bánunk el, sokkal háládatosabb leend, mint különben szokott lenni, borunk is jobb lesz, mely már maga nagy nyereség.

Az olyan vessző, mely főtermő csap volt, két biztos dugványt ad, mert a vessző tövében sok rejtett szemek léteznek, melyekből a legerőteljesebb gyökerek fejlődnek; az ilyen vessző biztosan foganzik, míg a sima vessző nagyon némelyik, különösen az itt divó ültetés mellett. Erről majd a jövő számban szölok.

A metszésre nem multhatlan szükség bevárni azt az időt, míg a szemből meg nem tudjuk itélni, hogy melyikből lesz fürt; a késői metszés által, mikor már a rügy ki van fejlődve, kárt is tehetünk magunknak; mert a kifejlődött rügy oly gyengén áll a vesszőn, hogy az a szokatlan megrántás által könnyen lepattan. Mindig jobb előbb, mint később metszeni, a korai metszés után a nedvfolyás nincs oly nagy mértékben, mint a másik esetben, az bent marad a tőkében, mely által az igen erőteljes vesszőket tud nevelni. Minél erőteljesebb vesszők képződnek a tőkén, jövőre annál több bort remelhetünk utána.

Tóth Imre,
ref. tanító.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

Csúz, köszvény, tagszaggas, fejfájás, csipőfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több, mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyihító szer és majdnem minden gyógyszer-tárban kapható 40 és 70 krért. Mint-hogy utánzások léteznek, ennél fogva mindég határozottan: 8-16 „Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

Magyar általános kőszén bánya részvénytársaság.

Ajánlja a t. malom-, szeszgyár- és cséplőgéptulajdonos uraknak, valamint szobafűtésre legjobb minőségű

centeri és királdi

vegyes, akna- és darabos szenét

egész kocsirakományokban minden állomásra szállítva.

Megrendelések intézendők

a magyar általános kőszénbánya részvénytársulathoz
Budapest, V., váczi körút 46.

Képviselők, kik a szakmában jártasak, kerestetnek.
Ajánlatok az igazgatósághoz nyújtandók be.

Hirdetmény.

Boldogult Nemes Tomcsányi Károly ur
kanális kertjében

1891. évi termés

☛ kitünő gyep- ☛

SZÉNA

ma délután 2 órakor, árve-
rés útján fog eladni.

Dely József.

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a nagy érdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy Kolozsvártt 3 évig fenálló

FÉRFI-SZABO-ÜZLETEMMEL

mint állandó lakos, Szarvason telepedtem meg, s a mai naptól az igen tisztelt közönség rendelkezésére állok.

Jelszavam lesz: jó munka, pontosság és mérsékelt ár. **A szabászatból, lezke-órákat, előnyös feltételek mellett adok.** Valamint munkásokat is azonnal felfogadok.

B.- Szarvas, 1892. márczius 14.

Kiváló tisztelettel

2-3

GAÁL SÁNDOR,
férfi-szabó.

Ideiglenes lakásom: Csizmadia-utca, Blaskó-ház.

2-3

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy temetkezési vállalatomat egy diszes kiállítású halottas kocsi-
csival egészítettem ki.

Ajánlom annak igénybe vételét temetési alkalmakra.

A halottas kocszi használatát díjtalanul engedem át azok részére, kik üzletemben legalább 18 frt értékű bevá-
sárlást tesznek.

Tisztelettel

Szüle Kálmán.

Máriaczei Gyomorcsépp

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismertes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfútság, savanyu felbőfűgés, hasmenés, gyomérégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben és a gyomortól származott, gyomortürelhetésnél étellekkel és italokkal, gillisták, májbajok és hámorrlódásoknál.

Említtet bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépp** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cséppet tessenek elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírással (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcsépp** valódián kaphatók.

Szarvason: Bugyis Andor gyógyszerháza.
Kunszentmártonban: Szilárdy Károly gyógyszerháza.
Körös-Ladányban: Jákó Jenő gyógyszerháza.

Bor-kivonat.

Egy pillanatnyi előállítására kitünő egészséges bornak, mely semmivel sem különbözik az igazi természetes bortól, ajánlom ezen törvényileg **védett KÜLÖNLEGESSEGEMET.**

Ára 2 kilónak (körülbelül 100 liter bort ad ki) 5 frt 50 kr.

Utasítás ingyen adatik hozzá. A legjobb eredményért és egészséges gyártmányért jótállok.

Spiritus-megtakarítás

érhető el az én fölülmulhatlan **erősítő-essenciámmal** a pálinkánál. Ez az italoknak kellemes és jó ízt ad és csak nálam kapható. Egy kiló ára 3 frt 50 kr. (600-1000 liter) használati utasítás ingyen.

Ezen különlegességeken kívül ajánlom még különféle **essenciáimat, Rum, Cognac** gyártására, valamint **liqueureimet** stb. fölülmulhatlan eredménnyel. Receptek ingyen adatnak, árjegyzékek ingyen.

10-40

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP.
Szesz-különlegességek gyára Prága.

HUSVÉP ELŐTTI HÉT BEN

friss **DUNAI HAL** kapható,

melyre előjegyzést már most elfogad

NYÁCSIK S. UTÓDA SZARVASON